

- at de danske velfærdsordninger forbliver robuste, og at der ikke sker utilsigtet brug af de danske sociale ordninger, og
- at der gennemføres en forstærket indsats mod illegal arbejdskraft og andre omgåelsesmuligheder.

Det er anført i aftalen, at statsborgere i de nye EU-lande vil kunne opholde sig i Danmark i en jobsøgningsperiode på op til seks måneder, hvilket svarer til den ret som statsborgere i de nuværende EU-lande har. Arbejdssøgende vil i jobsøgningsperioden skulle forsørge sig selv, således at grundlaget for opholdsretten bortfalder, hvis de pågældende i jobsøgningsperioden søger om hjælp til forsørgelse. I jobsøgningsperioden er de pågældende fritaget for krav om opholdstilladelse.

Aftalepartierne har endvidere bl.a. aftalt at gøre brug af de muligheder, der gives i tiltrædelsestraktaten for at gøre undtagelse fra artikel 1-6 i forordning 1612/68 for så vidt angår statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn. Formålet hermed er – uanset at aftalepartierne er enige om, at det generelle pres på det danske velfærdssystem efter EU-udvidelsen vil være begrænset – at forebygge enhver risiko for, at EU-udvidelsen også på udvalgte områder kan give anledning til problemer i relation til ubalancer på arbejdsmarkedet og utilsigtet brug af sociale ydelser.

Aftalepartierne er således enige om i en overgangsperiode at etablere et regelsæt for meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til arbejdstagere fra de pågældende nye EU-lande.

Meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse vil som udgangspunkt være betinget af, at der foreligger et konkret ansættelsestilbud med angivelse af, at løn- og ansættelsesvilkårene er fastlagt i henhold til en nærmere angivet overenskomst eller er sædvanlige for det danske arbejdsmarked. Tilladelsen vil som udgangspunkt endvidere være betinget af ansættelse på fuld tid. Det vil ligeledes være et krav, at den pågældende arbejdsgiver er indeholdelsespligtig i henhold til kildeskatteloven og ikke er omfattet af strejke, lockout eller blokade, medmindre konflikten er hævet eller kendt overenskomststridig eller på anden måde retsstridig.

Arbejdstilladelsen begrænses til det arbejdsforhold, på grundlag af hvilket den er meddelt, og den pågældende må ikke begynde at arbejde, før opholds- og arbejdstilladelsen er meddelt. Sker dette, er der tale om illegalt arbejde.

Opholdstilladelsen meddeles uden forudgående høring i tilfælde, hvor der er tale om ansættelse i henhold til gældende overenskomst, og i tilfælde, hvor der er

tale om ansættelse af en forsker, underviser, funktionær i ledende stilling eller specialist, hvis ansættelsesvilkår sædvanligvis alene er reguleret ved individuel kontrakt.

I andre tilfælde forudsætter meddelelse af opholdstilladelse som udgangspunkt en forudgående høring af det regionale arbejdsmarkedsråd, ligesom det vil være et krav, at der foreligger en skriftlig erklæring fra arbejdsgiveren om, at ansættelseskontrakten eller -tilbuddet opfylder mindstekravene i ansættelsesbevisslovens § 2, stk. 2, og om, at løn- og ansættelsesvilkårene er i overensstemmelse med de løn- og ansættelsesvilkår, som er sædvanlige hos den pågældende arbejdsgiver.

Opholdstilladelsen meddeles tidsbegrænset og gives første gang for højst et år (i særlige tilfælde tre år) med mulighed for forlængelse for perioder på op til tre år. For forskere, undervisere, funktionærer i ledende stillinger, specialister m.v. gives opholdstilladelsen for højst tre år og kan forlænges for højst fire år ad gangen. Bestemmelserne administreres således, at der aldrig meddeles opholdstilladelse ud over kontraktperiodens varighed.

Ansøgninger fra statsborgere i de pågældende nye EU-lande om opholds- og arbejdstilladelse som arbejdstagere skal behandles af Udlændingestyrelsen med klageadgang til Integrationsministeriet. Sagsbehandlingen skal være så smidig og brugervenlig som muligt. Det skal tilstræbes, at sagsbehandlingstiden ikke overstiger fire uger i ukomplicerede sager.

Opholds- og arbejdstilladelsen vil som udgangspunkt blive inddraget eller nægtet forlænget, hvis arbejdstageren mister det arbejde, på grundlag af hvilket opholdstilladelsen er meddelt. Opholdstilladelsen er således betinget af, at den pågældende er beskæftiget og dermed i stand til at forsørge sig selv. Inddrages en opholds- og arbejdstilladelse, eller nægtes tilladelsen forlænget, og søger den pågældende arbejde på ny, betragtes den pågældende igen som førstegangsarbejdssøgende.

I tilfælde af konkret mistanke om, at grundlaget for en opholdstilladelse var urigtigt eller ikke længere er til stede – eller eventuelt som led i en stikprøvekontrol af, om dette er tilfældet – vil Udlændingestyrelsen kunne anmode en arbejdstager om at fremsende lønsedler eller anden dokumentation for beskæftigelsen med henblik på at få godtgjort, at ansættelsesforholdet fortsat består, og at de faktiske lønudbetalinger svarer til, hvad der var angivet i den ansøgning, på grundlag af hvilken tilladelsen blev meddelt.

Aftalepartierne er endvidere – med henblik på at begrænse risikoen for utilsigtet brug af sociale ydelser –